

Imidlertid, Lovforslaget er efter mit Skøn meget neutralt, det henstiller til de paagældende Kommuner at benytte sig af den Adgang, som Loven giver, til at henvende sig til Indenrigsministeren for at faa Ret til at vælge en særlig Ligningskommission. Hvis ikke den anden Udvej, som, efter hvad der synes, meget hurtigt kan anvendes, er tilfredsstillende, vil jeg ikke have noget imod at følge Forslagsstillerne, men jeg tror, at man skal tage nøje under Overvejelse, om ikke det Maal, som Forslagsstillerne have sat sig, vil kunne naas paa den Maade, at man forandrer § 9 i Skatteloven af 1903 saaledes, som man har antydnet. Den ærede sidste Taler udtalte ogsaa, at det heldigste vilde dog være, at Sogneraadene, der havde Ligningen, ogsaa tog sig af den, saa at alt Ansvar for Kommunens Styrelse blev samlet paa et og samme Sted hos det af den almindelige Valgret udgaaede Raad.

Ordføreren for Forslagsstillerne (*Wilmann*): De under denne Forhandling fremsatte Udtalelser gaa alle i Retning af at indrømme, at der er eller kan være en Trang til Stede i de store Kommuner til at have et særligt Ligningsapparat, men jeg beklager alligevel, at Indenrigsministerens og et Par ærede Medlemmers Udtalelser gaa i Retning af, at man ikke ønsker en Ordning som den her foreslaaede, idet man ikke vil binde sig til disse Bestemmelser, men ønsker en videre Udvidelse af Bestemmelserne i Loven af 1903, hvorefter Sogneraadene faa Lov til at tilkalde Ligningsmænd til at hjælpe Raadene. Selv om en saadan Ordning maaske nok vilde være noget bedre end den, at Sogneraadene alene udføre Arbejdet, tror jeg, at den absolut ikke vil være tilfredsstillende. En tilfredsstillende Ordning i de store Kommuner kræver, at man fritager Sogneraadmedlemmerne for det store Arbejde, som de udføre. Under dette Forslags Behandling i Samlingen 1907—08 oplyste jeg, at vi i Lyngby-Taarbæk Sogneraad anvendte saadant noget som 14 hele Dage paa Skatteligningen, et ikke saa ringe Beslag at lægge paa Sogneraadsmedlemmernes Tid ved Siden af alt det øvrige Arbejde, de have. Vil man virkelig lette Sogneraadsmedlemmerne og Sogneraadformanden det

store Arbejde, naar man det kun ad en eneste Vej, nemlig ved helt at fritage dem for Ligningsarbejde. Jeg kan ikke se, hvorfor man ikke kan gaa dertil da det er en Ordning, som har bestaaet i mange Aar i samtlige Købstæder, ogsaa de smaa, og mig bekendt er der hverken under Forhandlingerne i Dag eller forrige Gang fremsat noget som helst Bevis eller Argument for, at det har virket uheldigt i Bykommunerne.

Det ærede Medlem for Vejle Amts 5te Valgkreds (Jørgen Jensen) mente, at det var ikke rigtigt, naar jeg havde sagt, at Sogneraadsmændene ikke magte den Opgave, de have i de store Kommuner. Jeg kan forsikre, at saaledes som Forholdene have udviklet sig dér, og saaledes som Arbejdet er blevet stadig større og større i Sogneraadene, kan ikke den mest samvittighedsfulde Formand og selv ikke en Mand, som har overordentlig megen Tid til sin Raadighed, udføre Arbejdet tilfredsstillende og i den Grad være inde i alt og have Ansvar for alt Arbejde, som han kan i en lille Kommune. Det er virkelig rigtigt, naar jeg siger, at han mere og mere bliver et af Raadet valgt Medlem, der skriver sit Navn under. Jeg skal nævne et Par Tal fra Gentofte Kommune, hvor det ærede Medlem fra Frederiksværk (Parkov) er Formand, og man vil da kunne forstaa, at der er noget i, hvad jeg siger her. Denne Kommune havde i 1908—09 et Budget, der balancerede med 2,555,425 Kr., og dens Administrationsudgifter vare 99,135 Kr., altsaa tæt op imod 100,000 Kr. De ville kunne forstaa, at i en Kommune, der maa anvende saa meget til Administration, er det administrative Arbejde saa stort, at selv en Formand, der havde hele sin Tid hver eneste Dag til Raadighed, alligevel vilde have ondt ved at komme saaledes ind i Kommunens Administration og være saaledes inde i alle dens Forvaltningsgrene, som det sikkert er formaalstjenligt, at Formanden er. Men hvor mange Kommuner ere saaledes stillede, at de kunne faa en Formand, der kan ofre hele sin Tid? Det er ganske umuligt og utænkeligt. Jeg betragter det virkelig som et stort Gode, at Formanden og Medlemmerne kunne være saa meget med i Arbejdet som overhovedet muligt. Jeg ved ogsaa, at det ude i denne Kommune i alt Fald enkeltvis mellem Med-